

Hodnocení činnosti Centra talentované mládeže ŠSZK v roce 2012

(přípraveno pro schůzi VV ŠSZK 5.12.2012)

I. Úvod

Letošní rok byl v pořadí třetím, kdy jsem vedl Centrum talentované mládeže.

Níže najdete základní popis letošní činnosti CTM, celkové hodnocení letošní činnosti, stručnou analýzu slabých míst práce s mládeží v našem kraji a možné způsoby zlepšení.

Celý rok 2012 probíhal podle koncepce pro práci s talentovanou mládeží Šachového svazu Zlínského kraje.

II. Akce Centra talentované mládeže

(řazeny chronologicky podle průběhu v kalendářním roce 2012)

1. Olympiáda dětí a mládeže, 29. ledna – 3. února v Ostravě

4 členné družstvo, průměrný výsledek odpovídající nasazení.

2. Soustředění CTM 1/2012, 3. – 5. února ve Vsetíně

Akce „3 v jednom“ (vsetínské soustředění SŠN, krajské CTM, soustředění juniorů), celková účast 40 mladých šachistů, dobré začlenění juniorů do tréninkové práce.

3. Mistrovství České republiky mládeže do 16 let, 10. – 17. března v Koutech nad Desnou

6 účastníků, nečekaným úspěchem 2. místo Františka Mrkuse v H12, ostatní v průměru, novinkou bylo průběžné každodenní zpravodajství z Mistrovství.

4. Školení trenérů 3. a 4. třídy, 9. – 10. června ve Starém Městě a 23. - 24. června v Kroměříži

Zajištěno ve spolupráci Martina Beila a Petra Bažanta, celkem 23 účastníků školení (z toho 8 nových trenérů 3. třídy, 1 obnova 3. třídy, 14 trenérů 4. třídy), seminární práce jsou v sekci Metodické materiály na krajském webu.

5. Prázdninový kemp CTM č. 1, 26. – 27. července ve Starém Městě

13 účastníků, zapojení mladých trenérů (Jan Malčánek, Marek Navrátil).

6. Prázdninový kemp CTM č. 2, 2. – 3. srpna v Kroměříži

6 účastníků (z toho 4 po celou dobu soustředění, zbylí 2 jen v části), nejintenzivnější šachová práce ze všech letošních soustředění.

7. Prázdninový kemp CTM č. 3, 23. – 26. srpna v Ploštině

8 účastníků, bohužel jen 1 z nich (Majka Phamová) ze spolupořádajícího ŠK Zlín, příjemná a užitečná akce, jen ve srovnání se zbylými dvěma kempy byla pro účastníky výrazně dražší.

8. Mistrovství České republiky v rapid šachu mládeže do 14 let, 14. - 16. září v Klatovech
Trenérská péče k dispozici pro všech 12 účastníků z našeho kraje, výsledkově podle papírových očekávání, žádný výrazný úspěch.

9. Soustředění CTM 2/2012, 28. – 29. září ve Vsetíně

První den 18 účastníků, druhý den 14, nesmyslná termínová kolize se soustředěním Hošťálkové, využití zkušeného Stanislava Juříčka i mladých trenérů (Marek Jurča, Martin Konvička, Jan Malčánek a Majka Phamová).

10. Mistrovství Moravy a Slezska mládeže do 16 let, 24. - 28. října v Koutech nad Desnou

Největší dosavadní krajská výprava, 5 trenérů, 27 účastníků, organizačně i trenérsky všechno podle plánu. Výrazný úspěch 1. místo Ondry Stuchlého v H14, ale celkově máme na březnové MČR jen 3 postupy v chlapeckých kategoriích.

11. Polofinále MČR juniorů a MČR juniorek, 25. listopadu – 1. prosince v Havlíčkově Brodě
5 účastníků, hladký průběh akce, v souhrnu výsledkově odpovídající předpokladům.

O všech těchto akcích, stejně jako o řadě dalších akcí souvisejících s šachovou prací v našem kraji jsem napsal zpravidla podrobné reportáže na krajský web.

III. Efektivita více prázdninových kempů CTM

Je efektivní pořádat více menších soustředění místo jednoho velkého?

Pro účastníky ANO, protože organizace jednotlivých soustředění v místech s největším zájmem o účast ušetří značnou část nákladů na ubytování a stravu.

Pro kraj ANO, protože prostředky vynaložené na tyto akce byly přiděleny podle klíče platného pro 1 velké krajské soustředění, které šachově není tolik efektivní (větší počet dětí ve skupinách).

Pro vedoucího CTM ve finanční rovině samozřejmě NE, ale celkově ANO, protože tyto akce prospívají úrovni mládeže v kraji jako celku.

Konkrétní dopady více prázdninových soustředění místo jednoho velkého je potřeba konkrétně promyslet a propočítat včetně finančních dopadů.

Je vhodné zvážit i dva protichůdné aspekty – na jedné straně se ztrácí „celokrajský efekt“, na straně druhé je vyšší intenzita práce.

IV. Regionální tréninková centra

Na úrovni **okresu Kroměříž** představují regionální tréninkové centrum moje šachové tréninky v Kroměříži, do kterých se může zapojit kdokoliv bez ohledu na věk, výkonnost a oddílovou příslušnost.

Na úrovni **okresu Uherské Hradiště** už od dubna 2010 fungují pravidelné skupinové tréninky jednou za měsíc, doplněné o každotýdenní domácí studium a zaslání domácích úkolů. Aktuálně se jedná o skupiny A-C po 6-8 šachistech z různých oddílů okresu, rozdělených do skupin podle věku a výkonnosti. A skupinu D pro nejmladší šachisty (2003 a mladší) s výrazným potenciálem do budoucna. Domácí úkoly ze všech čtyř skupin RTC UH jsou pravidelně každý týden zveřejňovány na krajských stránkách v sekci Metodické materiály.

Na úrovni **okresu Vsetín** už od ledna 2010 fungují pravidelná tréninková soustředění jednou za měsíc pod názvem Středisko šachových nadějí, jehož hlavním organizátorem je Valašský šachový klub mládeže.

Soustředění je doplněno konzultačními hodinami pro místní pracovníky s mládeží, podílející se rovněž na organizaci a zajištění soustředění. Aktuálně se jedná o 4 skupiny s 8-16 šachisty (některé skupiny mohou být při větší účasti rozděleny i na dvě části) z různých oddílů okresu Vsetín, rozdělenými do skupin podle věku a výkonnosti. Ve školním roce 2012 – 2013 je v plánu celkem 5 těchto soustředění.

Na úrovni **okresu Zlín** Regionální tréninkové centrum není.

Všechna regionální tréninková centra velmi dobře plní svoji roli nabídnout kvalitní šachovou péči všem mladým zájemcům v daném regionu.

V. Podpora práce s mládeží v oddílech a podpora oddílových trenérů

Na krajských stránkách máme novou Metodickou sekci, která kromě několika dlouhodobých materiálů nabízí pravidelně aktualizované domácí úkoly ve čtyř úrovních obtížnosti.

Všichni trenéři v kraji mají možnost kdykoliv se na mě obrátit a nechat si poradit s jakoukoliv záležitostí týkající se tréninku. Tuto možnost pravidelně využívá několik trenérů z kraje, dalších několik se každý rok příležitostně ozve s nějakou drobností.

VI. Podpora mladých trenérů

Privést mladé šachisty k trenérské práci znamená vytvořit podmínky pro péči o řadu budoucích mladých šachistů. Proto je to z dlouhodobého hlediska vysoce efektivní činnost.

Trenérsko-metodická podpora a motivace mladých trenérů. Trenérská činnost často bývá nevděčná a vyčerpávající, zejména pro mladé trenéry je důležité vědět, že na to nejsou sami, že se mohou kdykoliv na někoho obrátit, že fungují v dobrých vztazích s dalšími mladými trenéry v kraji. Zapojení mladých trenérů do akcí CTM – školení trenérů 3. a 4. třídy, soustředění CTM, prázdninové kempy CTM, Polofinále MČR juniorů a MČR juniorek; zapojení do akcí RTC – Regionální tréninkové centrum Kroměříž, Středisko šachových nadějí Vsetín.

Vychovávat budoucí pracovníky s mládeží je vhodné už od útlého věku, kdy na základě myšlenky „pomáhej ostatním“ a starší děti pomáhají s péčí o ty mladší. Pro všechny je zároveň užitečná myšlenka „co se naučíš, můžeš naučit i ostatní“, která pro mnoho mladých hráčů může představovat i účinnou motivaci pro další šachové vzdělávání.

VII. Podpora šachistů z Listiny talentů ŠSZK

Vysoce nadstandardní podmínky individuálních tréninků s hráči z Listiny talentů (Jakub Krejča, Ondřej Stuchlý, František Mrkus, Jakub Gálík, Pavel Budík, Richard Štefaník, Alexandr Skalský) i s hráči s velkým potenciálem se na Listinu talentů v brzké době dostat (Adéla Bierská).

Metodická i trenérská podpora dalších hráčů z Listiny talentů, které aktuálně individuálně netrénují, a jejich trenérů (Miroslav Rakušan, Michal Scheichenost, Ondra Vraj, Jan Palášek, Josef Bednařík, Matyáš Kovařík, Jan Nekarda, Kryštof Suchánek, Karel Vraj), případně dalších nadějných hráčů, kteří ještě na Listině talentů nejsou (například Lukáš Macháček, Viktorie Všetulová).

Ostatní hráči z Listiny talentů či jejich trenéři a oddíly o hlubší šachovou spolupráci zájem nemají (Vojtěch Dobeš, David Opluštil, Julie Šimčáková, Adam Březina, Ondřej Vašek, Pavel Opluštil) a u všech uvedených zůstává pouze v lidské rovině komunikace, fandění a přátelských vztahů.

VIII. Posilování krajské soudržnosti a dobrých vztahů v kraji

Všechny krajské akce probíhají v družné atmosféře krajského celku – prohlubují se vztahy mezi oddíly a regiony, navazují kontakty, obrušují hrany.

Stmelování kraje je jedním z nejvýznamnějších přínosů CTM.

IX. Celkové hodnocení činnosti CTM

Všechny výše uvedené činnosti tvoří celek, který do sebe vzájemně zapadá. Některé činnosti jsou placené z rozpočtu ŠSZK, jiné fungují se spoluúčastí oddílů či rodičů, jiné fungují na dobrovolnickém základě. Všechny se vzájemně obohacují a propojují.

Jako celek směřuje fungování CTM třemi hlavními směry:

1) Posílení a omlazení šachového života v oddílech v našem kraji

(zejména činnost Regionálních tréninkových center, podpora oddílů a oddílových trenérů)

2) Podpora širokého spektra mladých šachistů různých věků a výkonností

(aby každý měl možnost šachově růst a systematicky se věnovat svému koníčku)

3) Budování důstojné krajské reprezentace, schopné soupeřit s republikovou špičkou

(zejména soustředění Centra talentovaná mládeže, krajské výpravy na nejvýznamnější turnaje a nadstandardní podmínky pro individuální trénink nejlepších šachistů)

X. Stručné hodnocení práce s mládeží v kraji

Práce s mládeží v jednotlivých oddílech není na dostatečné úrovni.

Bez intenzivní a kvalifikované práce v oddílech není možné dosahovat nadprůměrných výsledků.

Šachová práce v kraji je silně podfinancovaná, většina činností je určena finančními možnostmi, nikoliv skutečnými potřebami.

Když se peníze najdou, v příliš velkém nepoměru míří do turnajů a soutěží na úkor tréninku.

Často se v oddílech podceňuje přechod z mládežnických do juniorských kategorií a následně i do dospělého šachu.

Spousta trenérské energie, věnované mladým hráčům, tak bez zpětného zapojení odchovanců do aktivní práce v oddílech přijde vniveč.

XI. Práce s mládeží v oddílech v kraji

Základem úspěšné práce s šachovou mládeží je práce v oddílech.

V našem kraji jsou v tuto chvíli konkurenceschopná s republikovou úrovní pouze 4 mládežnická centra (řazeno abecedně):

Sokol Hošťálková
Sokol Postoupky
ŠK Staré Město
Zbrojovka Vsetín

Ostatní významná šachová centra z posledních let (Boršice, Zlín) v současnosti neprožívají nejlepší období. Zejména ŠK Zlín má potenciál pro výrazné zlepšení do budoucna.

Naopak slušný vzestup v poslední době prokázaly například oddíly Kunovice, Ústí, Zlínterm.

Základem systematické práce s mládeží v oddíle je **tým lidí**, ochotných a schopných se o mladé šachisty v oddíle starat.

Práce tohoto týmu lidí společně s prací samotných mladých šachistů a podporou jejich rodičů, stejně tak jako podporou ŠSZK, případně dalších organizací, představuje „vstupy“ do práce s mládeží – na kterých jsou pak přímo závislé „výstupy“, ať už krátkodobého charakteru (výsledky v mládežnických soutěžích), anebo dlouhodobého charakteru (výchova hotových hráčů).

Všechny nejvýznamnější oddíly v našem kraji mají svůj tým lidí, částečně doplněný i externí prací dalších trenérů. **Cestou k hodnotnějším „výstupům“ je posílení a optimalizace „vstupů“.**

CTM se snaží podporovat tvorbu těchto týmů v jednotlivých oddílech, případně doplňovat jejich chybějící články (individuální tréninky nejlepších hráčů, kvalifikované krajské výpravy, doškolování a motivování mladých trenérů apod.).

I v uvedených nejvýznamnějších centrech chybí více trenérů na dostatečné šachové i pedagogické úrovni pro přípravu hráčů nejen směrem ke krajské, ale i republikové špičce.

Prostor ke zlepšení by mohl být v návratu některých významných trenérských osobností (například Petra Bažanta) k aktivní trenérské činnosti, v oživení dříve úspěšné práce s mládeží ve Zlíně, v intenzivním zapojení a dobrém vedení mladých trenérů, případně v angažování dalších profesionálních trenérů.

Celkově je ovšem péče o talentované šachisty v našem kraji silně podfinancovaná a pro v podstatě dobrovolnickou či polodobrovolnickou činnost je obtížné získat kvalifikované zkušené trenéry.

XII. Návrhy do budoucna

Pokračovat v osvědčených a úspěšných akcích (krajské výpravy, soustředění CTM).
Domyslet a prohloubit myšlenku prázdninových kempů.
Zorganizovat další akci pro trenéry a pracovníky s mládeží.
Pokračovat v pestré činnosti podporující práci s mládeží v kraji.
Přivést do aktivní šachové činnosti více lidí, ale také financí.

XIII. Plán akcí Centra talentované mládeže na rok 2013 (návrh)

Tak jako v roce 2012:

2 krajská soustředění CTM

Celokrajská soustředění s plánovanou účastí 20 dětí.

3 prázdninové tréninkové kempy CTM

Trojice menších soustředění, výběr lokality tak, aby podpořil co největší účast mladých šachistů, zejména pak hráčů z Listiny talentů ŠSZK.

Pokud by byl krajský tábor, tak samozřejmě prázdninové kempy nepořádat.

Krajské výpravy na MČR a MMS do 16 let, na Polofinále Juniorů, na MČR v rapidu do 14 let

Krajské akce na nejvýznamnější soutěže jednotlivců mládeže.

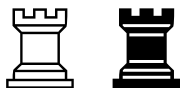
Nejméně 1 seminář pro pracovníky s mládeží

Setkání a výměna zkušeností z různých tréninkových center.

Může být koncipovaný i jako obnova trenérské třídy.

Všem případným zájemcům o podnětnou diskusi o práci s mládeží v našem kraji předem děkuji.
Za jakékoli, zejména kritické a vylepšovací názory a návrhy budu moc rád.

5. prosince 2012 ve Šternberku,
Martin Beil, vedoucí Centra talentované mládeže Šachového svazu Zlínského kraje,
tel. 775 956 183, e-mail martinbeil64@gmail.com